



## Notitie

<b>Onderwerp:</b>	Voorstel invulling Bodemtaken na intreden Omgevingswet
<b>Opsteller:</b>	Pieter Wiekeraad, Marco Deenik, Alfred Huinder (Provincie Groningen), Annet Busweiler (Omgevingsdienst Groningen), Hans van den Biggelaar (gemeente Groningen)
<b>Datum:</b>	31 augustus 2022

### 1. Landelijke Bodemafspraken na 2022

Na invoering van de Omgevingswet (Ow) treedt er een wijziging op in de bevoegd gezag-rol met betrekking tot de bodemsaneringsmeldingen in het kader van de Wet Bodembescherming. In de huidige situatie verleent de provincie Groningen (en de gemeente Groningen, als gemeente die deel uitmaakt van de G29) vergunningen en beoordeelt het de meldingen. Na invoering van de Omgevingswet worden de gemeenten (G323) bevoegd gezag voor de vergunningverlening. In de toezicht- en handhavingstaak treedt geen wijziging op: deze wordt in de huidige en in de toekomstige situatie uitgevoerd door de ODG. Landelijk is afgesproken dat de uitvoering van deze nieuwe taak waarvoor gemeenten bevoegd gezag worden (conform artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit) onder het basistakenpakket valt en dat de gemeenten de Omgevingsdiensten mandateren voor de uitvoering.

### 2. Voorstel: uitvoering door de huidige bevoegde gezagen

Het voorstel is om de bodemtaken waarvoor het bevoegd gezag verschuift naar de gemeenten, vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet tot 1 januari 2025 door de provincie te laten uitvoeren. De gemeente Groningen is in de huidige situatie al bevoegd gezag en blijft de bodemtaken uitvoeren tot 1 januari 2025 zelf uitvoeren. Hiermee wordt de huidige praktijk voortgezet en wordt een warme overdracht gerealiseerd: in de periode tussen inwerkingtreding van de Omgevingswet en 1 januari 2025 is de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden geborgd en heeft de ODG de tijd om de vereiste kennis en ervaring op te bouwen.

### 3. Mandatering

Juridisch zal dit moeten worden verankerd in mandaatbesluiten. De gemeenten worden conform de Omgevingswet bevoegd gezag voor Bodem en geven het mandaat voor de uitvoering van deze taken aan de ODG. Omdat deze taken deel uitmaken van het basistakenpakket is hiervoor geen actie nodig, de taakuitvoering valt onder bestaande afspraken. Vervolgens verleent de ODG een ondermandaat voor de uitvoering van de taken aan de provincie. De ondermandatering zal een tijdelijk karakter hebben tot 1 januari 2025.

Voor gemeenten die de ODG niet hebben gemandateerd voor de uitvoering van hun takenpakket zullen maatwerkafspraken worden gemaakt.

De ODG en de provincie zullen een dienstverleningsovereenkomst met elkaar aangaan voor de uitvoering van deze taken. De ODG neemt reeds meerdere diensten af bij de provincie (financiële administratie, ICT, salarisadministratie, etc.).

De situatie voor de gemeente Groningen wijkt enigszins af van de situatie van de andere gemeenten omdat de gemeente Groningen in de huidige situatie al bevoegd gezag is voor de uitvoering van deze taken. De gemeente Groningen voert tot 1 januari 2025 de taken nog zelf uit en draagt ze dan over aan de Omgevingsdienst.

#### 4. Financiële consequenties

Voor het afgeven van de beschikkingen Wet bodembescherming (Wbb) zet de provincie momenteel ca. 2,2 fte in, de kosten bedragen hiermee €282.994. De verwachting is dat voor de uitvoering van de Bodemtaken onder de Ow deze formatie ook noodzakelijk is. Dit staat los van de taken en formatie die de provincie dient uit te voeren ikv het overgangsrecht Bodem, Bodeminformatie, Grondwaterkwaliteit en de Ondergrond.

Uitvoering Bodemtaken na inwerkingtreding Ow	
<i>Formatie</i>	<i>Kosten (excl. BTW)</i>
• Technisch/inhoudelijk: 1,0 fte	Loonkosten, excl. overhead: € 212.396
• Juridisch: 0,2 fte	Overhead (68%) € 70.598
• Ondersteuning: 1,0 fte	Totaal incl. overhead € 282.994

Facturatie van de kosten zal plaatsvinden op basis van daadwerkelijk gemaakte uren per gemeente.

Landelijk vindt overleg plaats over de vergoeding die de gemeenten zullen ontvangen van het Rijk voor de uitvoering van de basistaken bodem. Hierover is nog geen besluit genomen.

De provincie en de ODG hebben afgesproken dat de komende jaren de kosten van uitvoering worden gemonitord, zodat geen financiële verrassingen kunnen ontstaan na overdracht van de taken naar de ODG.

De voortzetting van de uitvoering van de bodemtaken bij gemeente Groningen heeft geen financiële consequenties voor de overige gemeenten. Omdat de gemeente Groningen de landelijke vergoeding apparaatskosten behoudt en de ODG geen vergoeding krijgt voor de bodemtaken van de gemeente Groningen, kan deze werkwijze zonder kostenverrekening plaatsvinden.

## 5. Samenwerking en kennisopbouw

Zoals vermeld geven in de bestaande situatie de provincie en de gemeenten beschikkingen af en voert de ODG de toezicht- en handhavingstaak uit. Er is een regulier overleg ingericht tussen deze partijen waarbij de lopende zaken worden besproken en afgestemd.

Voorstel is om het bestaande overleg te continueren na inwerkingtreding van de Ow. Zo blijft er afstemming plaatsvinden en kan de ODG zich gereed maken om de werkzaamheden op termijn over te nemen, waarbij in de tussentijd de kwaliteit van de werkzaamheden is gewaarborgd.

## 6. Omgevingsvisie/plan gemeente

De sectorale bodemregelgeving gaat op in een integrale Omgevingswet waarbij veel van de bestaande regelgeving – al dan niet licht gewijzigd – onder een ander naam in wettelijke regelgeving is terug te vinden. Ook kan een gemeente zelf actiever dan voorheen invulling geven aan het bodembeleid en bieden het Omgevingsplan en het Omgevingsprogramma kansen om ambitieus bodembeleid te voeren.

De gemeente dient in de Omgevingsvisie (de beleidsuitgangspunten) en in het Omgevingsplan (het regulerend instrumentarium) aan te geven welke eisen worden gesteld aan de bodemkwaliteit binnen de gemeentegrenzen. Het Omgevingsplan zal dan voortaan ook bepalend zijn voor de wijze waarop met historische verontreinigingen moet worden omgegaan en of er een saneringsplicht geldt. De aanpak van bodemverontreiniging kan dus voortaan per gemeente verschillen. Overigens voorziet de Omgevingswet in eerbiedigend overgangsrecht voor besluiten op grond van de Wet bodembescherming die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn genomen. Bodemsaneringen en nazorgtrajecten kennen vaak een lange duur en dus zal het instrumentarium uit de Wet bodembescherming nog vele jaren in de uitvoeringspraktijk van de bodemprofessional voorkomen. En deze taak zal dan ook bij de provincie blijven liggen.

De vraag of en wanneer er moet worden gesaneerd, zal voortaan te vinden zijn in het Omgevingsplan van de gemeente. Op het moment dat er gegraven of gesaneerd moet worden dan gelden er wel weer uniforme regels.

Voorstel is in het kader van het regio-overleg Bodem (alle gemeenten, ODG, waterschappen en provincie) een gezamenlijk traject te starten (begin 2022) om invulling te geven aan de op te stellen Omgevingsplannen voor het onderdeel Bodem en Ondergrond. Het streven is om een zo uniform mogelijk Bodembeleid op te stellen voor onze provincie. Dit laat onverlet dat een gemeente vanwege zijn bevoegd gezag-rol de mogelijkheid heeft om af te wijken.

## Samenvatting van het voorstel

- Voorgesteld wordt dat de Bodem-taken vanaf intreding Ow tot 1 januari 2025 door de huidige bevoegde gezagen (provincie Groningen en gemeente Groningen) worden uitgevoerd.
- De gemeenten zullen de taken in mandaat overdragen aan de ODG (hiervoor is geen extra actie nodig omdat de taken onder het basistakenpakket vallen). De ODG verleent vervolgens

een ondermandaat aan de provincie Groningen. ODG en provincie Groningen sluiten een dienstverleningsovereenkomst voor de uitvoering van deze taken.

- Het bestaande overleg over de bodemtaken wordt na inwerkingtreding van de Ow voortgezet.

- Gezamenlijk wordt een traject gestart om invulling te geven aan de op te stellen Omgevingsplannen voor het onderdeel Bodem en Ondergrond, waarbij wordt gestreefd naar een zo uniform mogelijk Bodembeleid voor onze provincie.